

Sygn. akt **IV U 38/16**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 czerwca 2016 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Agnieszka Werocy

Protokolant: Małgorzata Weres

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 14 czerwca 2016 r. we W.

odwołania K. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W.

z dnia 04.12.2015r. nr (...)

z dnia 18.12.2015r. nr (...) - (...)

w sprawie z odwołania K. J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W.

o zasiłek chorobowy

zmienia zaskarżone decyzje i przyznaje wnioskodawcy prawo do zasiłku chorobowego w związku z wypadkiem przy prowadzeniu działalności gospodarczej za okres od dnia 21.09.2015r. do 30.11.2015r. i nadal w przypadku orzeczenia dalszej nieprzerwanej niezdolności do pracy.

UZASADNIENIE

Ubezpieczony K. J. wniósł odwołanie od decyzji organu rentowego - Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W. z dnia 4 grudnia 2015r. numer (...), na podstawie której organ rentowy odmówił mu prawa do zasiłku chorobowego w związku z wypadkiem przy prowadzeniu działalności gospodarczej za okres od dnia 21 września 2015r. do dnia 30 listopada 2015r. i nadal w przypadku orzeczenia dalszej, nieprzerwanej niezdolności do pracy zarzucając, iż nie zgadza się ze stanowiskiem prezentowanym przez organ rentowy, który stwierdził, iż w wyznaczonym terminie nie przedstawił dokumentów niezbędnych do dokonania prawnej kwalifikacji zdarzenia.

Wskazał, iż nie znał i nie zna personaliów świadków zdarzenia i z tego powodu nie mógł i nie może ich przedstawić jak również, że dokładny opis zdarzenia, zakres jego działalności i cel wizyty na giełdzie sporządzony został przez pracownika organu rentowego w dniu 22 października 2015r. i dalej, że nie jest w posiadaniu innych dokumentów, które mógłby przedstawić.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie z uwagi na brak podstaw prawnych do jego uwzględnienia.

Uzasadniając swoje stanowisko wskazał, że decyzją z dnia 4 grudnia 2015r. odmówił ubezpieczonemu przyznania prawa do zasiłku chorobowego z ubezpieczenia wypadkowego za okres od dnia 21 września 2015r. do dnia 30 listopada 2015r. i nadal w przypadku orzeczenia dalszej nieprzerwanej niezdolności do pracy z uwagi na fakt, że

ubezpieczony nie przedłożył w wyznaczonym terminie dokumentów niezbędnych do dokonania kwalifikacji zdarzenia w konsekwencji czego zespół powypadkowy odstąpił od sporządzenia karty wypadku, co w rezultacie sprawiło, że ubezpieczony nie może nabyć prawa do wypłaty zasiłku chorobowego z ubezpieczenia wypadkowego za okres podany w decyzji.

Podał, iż w dniu 18 grudnia 2015r. wydał kolejną decyzję, w której podtrzymał stanowisko zawarte w decyzji z dnia 4 grudnia 2015r., tj. odmówił ubezpieczonemu prawa do zasiłku chorobowego w wysokości 100% z funduszu wypadkowego za okres od dnia 21 września 2015r. do dnia 30 listopada 2015r. i nadal w przypadku orzeczenia dalszej nieprzerwanej niezdolności do pracy.

Z uwagi na powyższe organ rentowy wniósł o objęcie w/w decyzji postępowaniem sądowym.

Na rozprawie w dniu 12 kwietnia 2016r. ubezpieczony podtrzymując odwołanie wniósł o objęcie odwołaniem decyzji z dnia 18 grudnia 2015r.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania a jednocześnie podtrzymał wniosek o objęcie odwołaniem także decyzji z dnia 18 grudnia 2015r.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony K. J. prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą, w ramach której zajmuje się doradztwem w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania. W zakresie prowadzonej działalności gospodarczej realizuje usługi z zakresu doradztwa handlowego oraz oceny i badania produktów spożywczych.

Dowód: - wydruk z (...), w aktach ZUS

- przesłuchanie ubezpieczonego K. J., k. 15-17

W dniu 19 września 2015r. ubezpieczony udał się na giełdę rolno-spożywczą (...) we W., przy ulicy (...) celem wyszukania producentów

i dostawców warzyw i owoców mogących przygotować jednorazowe partie z przeznaczeniem na export do Rumunii.

Przechodząc obok hal magazynowych ubezpieczony stanął na dwóch ułożonych na sobie paletach. Listwy palety załamały się w konsekwencji czego noga wnioskodawcy wpadła w szczelinę, zaś ubezpieczony upadł i poczuł ból w nodze.

Po powrocie do domu ubezpieczony zrobił okłady na nogę jednak z uwagi na fakt, że ból nie ustąpił kolejnego dnia udał się na pogotowie.

W wyniku przeprowadzonego w dniu 20 września 2015r. badania stwierdzono złamanie kostki bocznej lewej.

Dowód: - zawiadomienie o wypadku, w aktach ZUS

- zapis wyjaśnień poszkodowanego, w aktach ZUS

- karat informacyjna, w aktach ZUS

- przesłuchanie ubezpieczonego K. J., k. 15-17

W dniu zdarzenia ubezpieczony podlegał ubezpieczeniom społecznym, w tym ubezpieczeniu wypadkowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej.

Dowód: - pismo z dnia 30 października 2015r., w aktach ZUS

Na skutek zdarzenia ubezpieczony w okresie od dnia 21 września 2015r. do dnia 30 listopada 2015r. był niezdolny do pracy.

bezporne

W dniu 23 września 2015r. ubezpieczony wniósł o wypłatę zasiłku chorobowego w związku z wypadkiem przy pracy.

Dowód: - zaświadczenie płatnika składek, w aktach ZUS

Pismem datowanym na dzień 5 października 2015r., doręczonym ubezpieczonemu w dniu 8 października 2015r. organ rentowy wezwał ubezpieczonego do złożenia w ciągu 14 dni od dnia otrzymania niniejszego pisma m.in.:

- wypełnionego formularza zawiadomienia o wypadku,
- wyjaśnień w sprawie okoliczności wypadku, osobiście w najbliższej jednostce ZUS,
- zaświadczenia lekarskiego z udzielenia pierwszej pomocy medycznej,
- informacji o ewentualnych świadkach wypadku,
- dokumentów potwierdzających wykonywanie w chwili wypadku czynności związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, np. faktury, paragony, umowy, zaświadczenia.

Jednocześnie ZUS poinformował ubezpieczonego, że w przypadku niedostarczenia w/w dokumentów we wskazanym terminie odstąpi od dalszego prowadzenia postępowania powypadkowego.

W dniu 22 października 2015r. wnioskodawca złożył zawiadomienie o wypadku, nie składając pozostałych żądanych informacji i dokumentów.

Pismem datowanym na dzień 28 października 2015r. organ rentowy wezwał ubezpieczonego do złożenia w ciągu 14 dni od dnia otrzymania niniejszego pisma m.in.:

- informacji ewentualnych świadków wypadku,
- dokumentów potwierdzających wykonywanie w chwili wypadku czynności związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, np. faktury, paragony, umowy, oświadczenie zleceniodawcy, potwierdzenie wizyty na giełdzie, itp.,
- dodatkowych wyjaśnień z informacją jaką usługę świadczył i na czyją rzecz oraz potwierdzeniem tego zlecenia.

Jednocześnie ZUS poinformował ubezpieczonego, że w przypadku niedostarczenia w/w dokumentów we wskazanym terminie odstąpi od dalszego prowadzenia postępowania powypadkowego.

W odpowiedzi ubezpieczony poinformował organ rentowy - w piśmie złożonym w dniu 20 listopada 2015r. -, że w momencie zdarzenia nie zwracał uwagi na inne osoby, które mogłyby być ewentualnymi świadkami wypadku jak również, że wstęp pieszy na teren giełdy jest bezpłatny i nieewidencjonowany w związku z czym nie ma możliwości udokumentowania tego faktu. Nadto podał, iż usługa polegała na wyszukiwaniu potencjalnych producentów i dostawców owoców i warzyw mogących przygotować jednolite partie towaru o określonych parametrach z przeznaczeniem na export zaznaczając, że przez ostatnie miesiące pracował w Rumuni na rzecz jednej z sieci handlowych, gdzie nawiązał kontakty, które zamierzał rozwijać poprzez pomoc rumuńskim pośrednikom w wyszukiwaniu źródeł dostaw.

W związku z tym pismem datowanym na dzień 27 listopada 2015r. organ rentowy poinformował ubezpieczonego, że odstępuje od sporządzenia karty wypadku w sprawie wypadku, któremu wnioskodawca uległ w dniu 19 września 2015r., ponieważ

w wyznaczonym terminie nie przedłożył on dokumentów niezbędnych do dokonania prawnej kwalifikacji zdarzenia a nadto poinformował ubezpieczonego, że w przypadku przedłożenia dokumentów zawiadomienie o wypadku będzie podlegało ponownemu rozpatrzeniu.

Dowód: - pismo ZUS z dnia 5 października 2015r., w aktach ZUS

- potwierdzenie odbioru w/w pisma przez ubezpieczonego, w aktach ZUS

- zawiadomienie o wypadku, w aktach ZUS

- pismo ZUS z dnia 28 października 2015r., w aktach ZUS

- pismo ZUS z dnia 27 listopada 2015r., w aktach ZUS

- pismo ubezpieczonego z dnia 20 listopada 2015r., w aktach ZUS

- przesłuchanie ubezpieczonego K. J., k. 15-17

W tych okolicznościach decyzją z dnia 4 grudnia 2015r. numer (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmówił ubezpieczonemu prawa do zasiłku chorobowego w związku z wypadkiem przy prowadzeniu działalności gospodarczej za okres od dnia 21 września 2015r. do dnia 30 listopada 2015r. i nadal

w przypadku orzeczenia dalszej, nieprzerwanej niezdolności do pracy z uwagi na nie przedłożenie dokumentów niezbędnych do dokonania prawnej kwalifikacji zdarzenia, tj. dokumentów potwierdzających związek zdarzenia z prowadzoną działalnością gospodarczą, dodatkowych wyjaśnień oraz informacji uzyskanych od ewentualnych świadków wypadku

w konsekwencji czego zespół powypadkowy odstąpił od sporządzenia karty wypadku.

Dowód: - decyzja z dnia 4 grudnia 2015r., w aktach ZUS

Po wydaniu w/w decyzji - na podstawie dołączonych do sprawy dokumentów - Zakład Ubezpieczeń Społecznych w dniu 9 grudnia 2015r. sporządził kartę wypadku nr (...),

w której uznał, iż zdarzenie z dnia 19 września 2015r. nie jest wypadkiem określonym w art. 3 ust. 3 pkt 8 ustawy z dnia 30 października 2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadku przy pracy i chorób zawodowych, a to wobec nie spełnienia przez zdarzenie wymogów definicji wypadku przy pracy z uwagi na nie przedstawienie dowodów potwierdzających wykonywanie w dniu zdarzenia czynności związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej i nie wskazania usługi jaką wykonywał w chwili wypadku.

Dowód: - karta wypadku, w aktach ZUS

Decyzją z dnia 18 grudnia 2015r. numer (...) - (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmówił ubezpieczonemu prawa do zasiłku chorobowego

w wysokości 100% z funduszu wypadkowego za okres od dnia 21 września 2015r. do dnia

30 listopada 2015r. i nadal w przypadku orzeczenia dalszej, nieprzerwanej niezdolności do pracy z uwagi na fakt, że zgodnie z kartą wypadku ustalono, iż zdarzenie z dnia 21 września 2015r. nie jest wypadkiem określonym w art. 3 ust. 3 pkt 8 ustawy z dnia 30 października 2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadku przy pracy i chorób zawodowych, a to wobec nie spełnienia przez zdarzenie wymogów definicji wypadku przy pracy z uwagi na nie przedstawienie dowodów potwierdzających wykonywanie w dniu zdarzenia czynności związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej i nie wskazania usługi jaką wykonywał w chwili wypadku. Jednocześnie organ rentowy zaznaczył, że decyzją zmienia się decyzję z dnia 4 grudnia 2015r.

Dowód: - decyzja z dnia 4 grudnia 2015r., w aktach ZUS

Sąd zważył co następuje:

Odwołanie zasługiwało na uwzględnienie.

W toku niniejszego postępowania ubezpieczony domagał się ustalenia prawa do zasiłku chorobowego za okres od dnia 21 września 2015r. do dnia 30 listopada 2015r. i nadal w przypadku orzeczenia dalszej nieprzerwanej niezdolności do pracy, z uwagi na wypadek przy pracy, któremu uległ w dniu 19 września 2015r.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania w całości podnosząc, iż zdarzenie z dnia 19 września 2015r. nie spełniało wymogów definicji wypadku przy pracy z uwagi na brak związku z pracą.

W niniejszej sprawie okolicznością bezsporną był przy tym zarówno fakt podlegania przez ubezpieczonego ubezpieczeniom społecznym, niezdolności ubezpieczonego do pracy okresie od dnia 21 września 2015r. do dnia 30 listopada 2015r. w związku z zdarzeniem z dnia 19 września 2015r. jak również fakt doznania przez wnioskodawcę uszczerbku na zdrowiu w postaci złamania kostki bocznej lewej.

Spór stron ograniczał się bowiem do samych okoliczności zdarzenia, tj. do tego czy ubezpieczony w dniu zdarzenia wykonywał czynności związane z pracą.

Dokonując ustaleń stanu faktycznego Sąd oparł się na złożonych do akt sprawy dokumentach zgromadzonych w aktach organu rentowego, które w ocenie Sądu pozwoliły na pełne odtworzenie przebiegu zdarzenia, a to wobec zgromadzenia przez ZUS obszernego materiału dowodowego. Sąd dał wiarę w/w dokumentom, albowiem żadna ze stron nie kwestionowała ich autentyczności i wiarygodności, w związku z czym nie ujawniły się żadne podstawy do negowania faktów w nich zawartych. Nadto Sąd oparł się na przesłuchaniu ubezpieczonego, który w sposób pełny i wiarygodny opisał przebieg zdarzenia z dnia 19 września 2015r., wykonywane w tym dniu czynności oraz uzasadnił ich związek z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą.

Przechodząc do meritum sprawy, zważyć należy, iż art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (t. jedn. Dz.U. z 2015, poz. 1242 ze zm.) wskazuje, że za wypadek przy pracy uważa się nagle zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

1. podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych;
2. podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
3. w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy, a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Z brzmienia art. 3 ust. 3 pkt 8 powołanej ustawy wynika dalej, że za wypadek przy pracy uważa się również nagle zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w okresie ubezpieczenia wypadkowego z danego tytułu podczas wykonywania zwykłych czynności związanych z prowadzeniem działalności pozarolniczej w rozumieniu przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych.

Z treści powołanej regulacji wynika, że elementami koniecznymi uznania zdarzenia za wypadek przy pracy są nagłość zdarzenia, wywołanie zdarzenia przyczyną zewnętrzną, skutek powodujący uraz lub śmierć oraz pozostawanie w związku z wykonywaną pracą.

Nagłość charakteryzuje się czymś nieprzewidywalnym, nieoczekiwanym, oraz raptownym. Powyższa cecha musi dotyczyć samego zdarzenia, a nie skutku pod postacią urazu lub śmierci. Ponadto zdarzenie spełniające kryterium „nagłości” musi zostać wywołane przyczyną zewnętrzną, co oznacza, że nie może pochodzić z organizmu ubezpieczonego dotkniętego zdarzeniem. Przyczyna ta winna być jednocześnie źródłem urazu lub śmierci ubezpieczonego.

Jako zewnętrzną przyczynę sprawczą wypadku przy pracy należy rozumieć każdy czynnik pochodzący spoza organizmu poszkodowanego zdolny – w istniejących warunkach – do wywołania szkodliwych skutków. Wymaganie, aby uraz został spowodowany czynnikiem zewnętrznym wskazuje na konieczność związku przyczynowego między urazem i czynnikiem pochodzącym spoza organizmu poszkodowanego, przy czym czynnik ten ma zadziałać w ramach nagłego zdarzenia wywołanego przyczyną zewnętrzną. Ten element należy rozumieć w ten sposób, że wypadek przy pracy musi być wywołany taką przyczyną, zaś uraz spowodowany wypadkiem jest skutkiem działania czynnika zewnętrznego, pochodzącego spoza organizmu poszkodowanego.

Zauważyć ponadto należy, że przez zakres „zwykłych czynności” należy rozumieć czynności, które ubezpieczony wykonuje na bieżąco w toku wykonywania swojej pracy oraz zachowania bezpośrednio poprzedzające samo wykonywanie pracy, jak np. przygotowanie swojego stanowiska pracy, przygotowanie sprzętu i narzędzi do wykonywania prowadzonej działalności.

Ponadto ustawa wypadkowa nie wymaga, aby omawiany związek musiał odnosić się bezpośrednio do samego świadczenia pracy. Nagłe zdarzenie powodujące uraz lub śmierć ubezpieczonego nie musi więc nastąpić w czasie pracy i w miejscu pracy, lecz może mieć miejsce w dowolnym czasie i miejscu, pod warunkiem, że pozostaje w związku z rodzajem pełnionej przez ubezpieczonego pracy. Dla ustalenia związku zdarzenia z pracą wystarczy zatem stwierdzenie, że wypadek pozostawał w związku czasowym, miejscowym lub funkcjonalnym z pełnioną pracą, prowadzoną działalnością (tak: „Pojęcie wypadku przy pracy”, Teza nr 3, opubl. w PiZS/2003/3/8).

W tym miejscu Sąd pragnie szczególnie podkreślić, że w aktualnie obowiązującym stanie prawnym chodzi nie tylko o związek zdarzenia z pracą, ale także z innymi sytuacjami objętymi ochroną ubezpieczenia wypadkowego, bowiem przedmiotowo nowa ustawa obejmuje także wypadki, które nastąpiły podczas wykonywania zwykłych czynności związanych z prowadzeniem działalności pozarolniczej w rozumieniu art. 8 ust. 6 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, według której taką działalnością jest m.in. zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa, a także działalność zawodowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły.

Mając na uwadze powyższe rozważania oraz poczynione ustalenia faktyczne, Sąd uznał, że zdarzenie z dnia 19 września 2015r. w następstwie, którego ubezpieczony doznał złamania kostki bocznej lewej spełniało przesłanki wypadku przy pracy.

Wskazać w tym miejscu należy, że z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie jednoznacznie wynika, iż ubezpieczony prowadzi działalność gospodarczą w ramach, której zajmuje się doradztwem w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania, w tym realizuje usługi z zakresu doradztwa handlowego oraz oceny i badania produktów spożywczych. W ocenie Sądu nie wymaga zatem wiadomości specjalnych okoliczność, iż cechą charakterystyczną takiej działalności jest niewątpliwie m.in. wyszukiwanie produktów, dokonywanie ich oceny oraz – następnie – informowanie potencjalnych zainteresowanych ich zakupem o ich walorach.

Zdaniem Sądu, czynność polegająca na udaniu się na giełdę rolno-spożywczą (...) we W. celem wyszukania producentów i dostawców warzyw i owoców mogących przygotować jednorazowe partie z przeznaczeniem na export do Rumunii jest zatem niewątpliwie związana z prowadzoną przez ubezpieczonego działalnością gospodarczą. Sąd nie znalazł żadnych podstaw do negowania twierdzeń ubezpieczonego w zakresie

w jakim wskazywał on na okoliczności zdarzenia i jego związek z prowadzoną działalnością, albowiem ubezpieczony w sposób szczegółowy opisywał przebieg wydarzeń, oraz co istotne możliwość zaistnienia takiego zdarzenia jest jak najbardziej prawdopodobna w stanie faktycznym sprawy.

Szczególnego uwypuklenia wymaga okoliczność, iż treść pisemnych oświadczeń składanych przez ubezpieczonego w toku postępowania prowadzonego przez organ rentowy jak i jego zeznań złożonych przed tut. Sądem pokrywała się co wskazuje na wiarygodność informacji składanych przez ubezpieczonego i konsekwencję prezentowanego stanowiska. Fakt, że ubezpieczony nie był w stanie wskazać świadków zdarzenia oraz przedstawić pisemnego zlecenia wykonania usługi nie może skutkować – samo w sobie – odmową uznania zeznań ubezpieczonego za wiarygodne tym bardziej, iż przedstawiony przez niego opis zdarzenia oraz wykonywanych w tym dniu czynności odpowiadał, co do zasady, zakresowi działalności prowadzonej przez ubezpieczonego a potwierdzonej w wpisie do ewidencji działalności gospodarczej.

Sąd zważył, iż odmowa przyznania ubezpieczonemu prawa do zasiłku chorobowego we wskazanym okresie opierała się wyłącznie na uznaniu, że same wyjaśnienia ubezpieczonego bez przedłożenia dodatkowych dokumentów potwierdzających związek wykonywanych w dniu 19 września 2015r. czynności z prowadzoną przez niego działalnością są niewiarygodne, mimo, że to ubezpieczony jako uczestnik zdarzenia miał niewątpliwie najpełniejszą wiedzę o przebiegu zdarzenia. Takie działanie organu rentowego Sąd uznał za nieuzasadnione.

W konsekwencji Sąd dał wiarę pisemnym wyjaśnieniom ubezpieczonego i złożonym przez niego zeznaniom co do przebiegu zdarzenia z dnia 19 września 2015r. i związku wykonywanych przez niego w tym dniu czynności z prowadzoną działalnością gospodarczą jako spójnym i konsekwentnym.

Mając na względzie powyższe, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. zmienił zaskarżone decyzje i przyznał wnioskodawcy prawo do zasiłku chorobowego w związku z wypadkiem przy prowadzeniu działalności gospodarczej za okres od dnia 21.09.2015r. do 30.11.2015r. i nadal w przypadku orzeczenia dalszej nieprzerwanej niezdolności do pracy.